

BIKETRIAL REVUE

číslo 3 | listopad 2013

DAVID HERKA: MISTR ČESKÉ REPUBLIKY 2013

Mistrem republiky 2013 v kategorii elite se stal hodonínský jezdec David Herka, který po šesti letech vystřídal Václava Koláře. V kategorii junior titul mistra republiky získává Matěj Popelka.

ÚVODNÍK

Závodní sezona skončila, ale biketrial se k zimnímu spánku rozhodně nechystá. Řada klubů je již připravena ke stěhování překážek do krytých prostor, aby mohly tréninky i v zimě plynule pokračovat. Pokračovat bude i vydávání Biketrialové revue. Jsou nachystány další díly seriálu, který provede mladé jezdce sportovními řády, technické články, novinky ze světa a chybět nebudou ani rozhovory – je toho tedy více než dost, proč si nenechat ujít další čísla! Kde se k nim dostanete, když nebudou závody, na kterých dosud byla revue distribuována? Nabízíme možnost zaslání poštou až do vaší schránky. Bohužel ne zadarmo, jako příspěvek na tisk a poštovné po vás budeme chtít 25 Kč za jeden výtisk. Objednat si je můžete e-mailem (najdete na poslední straně v tiráži), předplatné lze hradit hotově nebo na účet. Během zimy vyjde 5 čísel (prosinec – duben), od května budou k dostání opět na závodech mistrovství a přeboru ČR. Omezený počet výtisků bude k dispozici i na zimních halových závodech v Olomouci.

-RJ-

OBSAH:

Noví mistři republiky - profil (2)

Historie MČR (2)

Brněnské výstaviště (3)

AMK Staré Brno (3)

Technika: Pneumatiky (4)

DAVID HERKA – MISTR ČR 2013, KATEGORIE ELITE

Narozen v roce 1992, člen AMK Mladost Hodonín. Do kolotoče biketrialových závodů nastoupil až ve svých 12 letech jako benjamin, do ježdění se ale pustil s o to větší vervou. Hned v dalším roce už stojí na třetím místě na stupních vítězů v kategorii minime, v roce 2007 postupuje do juniorů a to rovnou na první místo. Od roku 2008 jezdí v elitní kategorii, první sezona byla na rozkoukání, pak následovaly čtyři stříbrné medaile a s nimi spojené tituly vicemistra republiky za rok 2009 až 2012.

Podobně raketový byl vstup Davida Herky na mezinárodní tratě. V roce 2006 ještě jako mládežník získává bronzovou medaili v minimech na indoorovém ME v Púchově, v roce 2008 se stává v belgickém Aywaylle nejprve juniorským mistrem Evropy a vzápětí přidává ve finále MS v japonském Itadori také titul mistra světa. Asi Davidovi zřejmě svědčí, neboť na MS v Číně 2009 se mu podařilo juniorský titul obhájit a zařadil se tak do světové elity – spolu s Vaškem Kolářem jsou zde jediní dva čeští zástupci. Letos skončil na ME čtvrtý, na MS získal páté místo.

Právě souboje mezi Davidem a Vaškem jsou vždy ozdobou domácích soutěží. Zcela odlišný styl obou jezdců, kontrast mezi technickou a hravou jízdou Koláře na 20“ kole a silou a výbušností Herky na „šestadvacítce“ přitahuje právem pozornost diváků.

MATĚJ POPELKA – MISTR ČR 2013, KATEGORIE JUNIOR

Jezdec Biketrial klubu Olomouc, narozený v roce 1997. Někteří říkají, že se Matěj narodil už přímo s nohama v pedálech biketrialového kola. Pravdou je, že s biketrialem začal ve svých sedmi letech a hned první závodní sezonu v roce 2005 s přehledem vyhrál kategorii začátečníků. Následující rok stejně hladce získává první místo v poussinech a v sezoně 2007 na domácím přeboru už soupeří s o rok staršími kluky v kategorii benjamin. Sbírkou medailí z domácích šampionátů postupně doplňují zlatá v kategorii benjamin (2008), stříbrná (2010) a zlatá (2011) v minimech a stříbrný titul vicemistra republiky v kategorii junior z loňského roku.

Úspěchy Matěj Popelka sbírá i na mezinárodních závodech – v roce 2007 získává v kategorii poussin jak titul mistra Evropy, tak i mistra světa, pro který si udělal výlet do Japonska. V roce 2008 si svůj druhý titul mistra Evropy, tentokrát již v kategorii benjamin, přiváží z Belgie a třetí ve stejné kategorii přidává o rok později ve Španělsku.

Svoje působení v mládežnických kategoriích uzavřel vloni třetím místem v minimech na ME v Německu a především stříbrnou medailí z 21. mistrovství světa BIU 2012. V letošním roce konečně vstoupil mezi juniory i na mezinárodní scéně.

HISTORIE MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Biketrial (tenkrát pod jménem cyklotrial) se u nás začal rozvíjet v osmdesátých letech. Rychle se objevily první organizované soutěže, okresní a krajské přebory a v roce 1987 se konalo i první mistrovství republiky, tehdy ještě Československé socialistické, o tři roky později už Česko-slovenské federativní. Neměnil se jen název státu, ale i názvy kategorií – k prvním kategoriím B, C a D přibýlo postupně A a E, v roce 1992 se poprvé objevuje samostatná kategorie **elite**. Od roku 1993 se již naše republika i soutěžní kategorie jmenují téměř stejně jako dnes. Titul „mistr České republiky“ se uděluje v kategoriích **elite** a **junior**, v ostatních kategoriích získávají vítězové titul „přeborník České republiky“. V letech 2001 – 2005 byly tituly mistra republiky udělovány samostatně pro 20“ kola (kategorie **elite**) a 26“ kola (kategorie **master**), juniorská kategorie se nazývala **kadet**. Od roku 2006 je **elita** opět společná pro obě velikosti kol a jezdci do 18 let soutěží v kategorii **junior**.

DRŽITELÉ TITULŮ MISTR ČESKÉ REPUBLIKY V LETECH 1993 – 2013:

Elite: 1993 M. Šimůnek | 1994 M. Šimůnek | 1995 J. Dressler | 1996 M. Pospíšil | 1997 J. Dressler | 1998 J. Dressler | 1999 M. Pospíšil | 2000 J. Šmídl | 2001 J. Svoboda | 2002 R. Chvojka | 2003 J. Svoboda | 2004 R. Chvojka | 2005 A. Procházka | 2006 A. Procházka | 2007 V. Kolář | 2008 V. Kolář | 2009 V. Kolář | 2010 V. Kolář | 2011 V. Kolář | 2012 V. Kolář | 2013 D. Herka

Master: 2001 M. Pospíšil | 2002 J. Šmídl | 2003 J. Dressler | 2004 M. Pospíšil | 2005 J. Dressler

Junior: 1993 K. Herálecký | 1994 M. Janů | 1995 P. Liška | 1996 P. Sadílek | 1997 P. Sadílek | 1998 R. Sedlák | 1999 A. Procházka | 2000 M. Haboň **Kadet:** 2001 P. Čep | 2002 P. Čep | 2003 O. Kunčar | 2004 V. Kolář | 2005 J. Venc **Junior:** 2006 M. Piňos | 2007 D. Herka | 2008 R. Lochmann | 2009 M. Kakáč | 2010 V. Gryc | 2011 V. Křiva | 2012 V. Gryc | 2013 M. Popelka

BRNĚNSKÝ BIKETRIAL: AMK STARÉ BRNO

Finálový závod MČR / PČR se koná již tradičně v Brně na výstavišti jako doprovodný program veletrhu volnočasových aktivit SportLife. Představujeme vám proto nejen BVV (v rámečku napravo), ale také klub, který k Brnu neodmyslitelně patří – **AMK Staré Brno**. Klub má dlouhodobě pevné místo na biketriálové mapě republiky. Areál technických sportů v Kníničkách, kde brněňští jezdci trénují, dobře znají i ostatní trialisté nejen z každoročních závodů mistrovství republiky, ale také z řady trialových víkendů a soustředění, které zde v minulosti proběhly. I když je na trialparku po letech vidět, že už má hodně odslouženo, stále nabízí výborné podmínky pro trénink i soutěže. Stejně jako řadu jiných klubů dostihla i ten brněnský v současnosti generační výměna. Na závodech tak dnes AMK Staré Brno reprezentují kromě zástupců „staré gardy“ **Luďka Volejníka** v kategorii senior a **Michala Havránka** v kategorii hobby především jezdci téměř o třicet let mladší – **Kryštof** a **Šimon Hanzalovi**, **Martin Damborský** a **Lukáš**

Urbanovský v nejmladších kategoriích benjamin, poussin a beginner D. Budoucnost klubu je proto v rukou rodičů těchto jezdců. Právě význam zapojení rodičů zdůrazňuje i **Martin Hanzal** ve svém následujícím příspěvku.

NEJENOM SPORT, ALE HLAVNĚ VZTAH MEZI RODIČEM A DÍTĚTEM

Biketriál je nádherný sport, který je určený jak dětem, dospívající mládeži, tak i dospělákům. Je to ale velmi náročný sport, kde pouze jezdcí s trpělivostí a vytrvalostí mohou dokázat překonávat překážky kontrolních úseků a dosáhnout tak obrovské radosti a nádherného pocitu vítězství. Ne z vítězství nad ostatními, ale hlavně z vítězství nad sebou samým. Než se k tomu ale jezdcí propracují, tak musí zkusit, co je to nezdar, prohra a nevzdát se. V tom je právě biketriál krásný a to nejenom jako sport, ale taky jako příprava dětí a dospívající mládeže do reálného života. Života plného odpovědnosti, nutné odvahy, samostatných rozhodnutí, proher a dlouhé cesty k dosažení vysněného výsledku.

V brněnském biketriálovém klubu v tomto duchu začínáme pracovat s těmi nejmladšími jezdci, kteří mnohdy ještě nemají 6 let, a hlavně s jejich rodiči. Pro tyto jezdce je všechno hra, při které rodiče hrají obrovskou motivační roli, bez které by děti u biketriálu většinou nevydržely. V biketriálu to totiž není jenom o jezdcích, ale také o jeho doprovodu, kterým ve většině případů je tatínek nebo maminka. A tak ne jenom jezdec závodí, ale závodí i jeho doprovod. Ne na kole, ale jako coach. A jako coach se také podílí na tréninkové přípravě jezdců, která se skládá z 3 tréninků týdně a až 15 víkendů v sezóně na závodech. Tím se vytvoří mezi jezdci a jeho coachem rodičem úplně jiný vztah, než tomu je u jiných sportů nebo aktivit.

Pokud patříte mezi rodiče, kteří chtějí trávit čas se svými dětmi a dát jim aktivním sportem obrovský vklad do života, pak vyzkoušejte právě biketriál. Samozřejmě, že to musí bavit hlavně vaše dítě. To můžete zjistit pouze tehdy, pokud se za námi přijдете podívat na trénink, pobavit se s rodiči mladých biketriálistů a děti nechat svést na biketriálových speciálech. Trénujeme každý týden v pondělí a čtvrtek od 17 hodin v areálu v Brně Kníničkách. A nebojte se, že biketriálu nerozumíte. Mnoho z nás tomu na začátku taky nerozumělo a dnes máme obrovskou radost z toho, že jsme se to naučili.

Martin Hanzal, telefon 602 702 780, e-mail martin@hanzal.cz

BRNĚNSKÉ HANTEC

„Přijďte hodit čučku na špicový biketriálisty. Budete valit augle na betální machry, co hópají ze šutra na šutr jak batman. Je to finálové špil o goldový medaile, tak nesedte v bévaku a přihrňte bórákem, šalinó nebo tykadláčem o víkendu na Výstec.“

Takto nějak by mohla vypadat pozvánka na závody napsaná v **hantecu**, což je místní varieta češtiny používaná v hovorové mluvě v Brně. Tato specifická mluva vznikla během několika staletí smíšením hanáckých nářečí češtiny s němčinou brněnských Němců a středoevropským argotem. Vliv také měly jidiš, romština a italština. V 19. století a na začátku 20. století byl hantec běžně používán nižšími třídami. Dnes není původní forma hantecu běžná, ale velké množství jednotlivých výrazů je v lokální mluvě obecně používáno. Původ slova **hantec** je možno hledat ve výrazu *hantýrka* a známá **šalina** vznikla z německého *Elektrische Linie* (elektri-še-line).

augle – oči, **betální** – výborný, **bórák** – auto, **bokovka** – něco stranou, **brzda** – chleba, **būro** – pětikoruna, **čurina** – legrace, **goldnový** – zlatý, **hák**, **hokna** – práce, **hodit čučku** – podívat se, **hópnout** – skočit, **hrnót** – jet, **kameň** – vězení, **lódna** – bedna, **lehnót** – prohrát, **pětka** – desetikoruna, **staré pedál** – starý muž, **šalina** – tramvaj, **šaškec** – bláznec, **špicový** – výborný, **tykadláč** – trolejbus, **šutr** – kámen, **Výstec** – brněnské výstaviště, **zoncna** – slunce

BRNĚNSKÉ VÝSTAVIŠTĚ

Areál výstaviště se začal budovat v roce 1927 v době vrcholícího funkcionalismu. Během pouhých 14 měsíců byly postaveny pavilony s celkovou plochou celkem 30 tisíc metrů čtverečných. Pozornost přitahuje zejména Obchodně průmyslový palác (známější jako pavilon A) umístěný proti hlavnímu vstupu, kde původně kruhové oblouky žeber byly nahrazeny tvarem řetězovky. Celý pavilon byl postaven za pouhých 230 dní. První „Výstava soudobé kultury v Československu“ zde proběhla již v roce 1928 k desátému výročí vzniku republiky. Ve druhé polovině 20. století se areál dále rozrůstá, dnešní krytá výstavní plocha je 130 000 m². Podílí se na ní například pavilon Z kruhového půdorysu s průměrem 122m (volná plocha 9 tisíc metrů čtverečných) nebo nejnovější a také největší hala P z roku 2009 s užitnou plochou 15 tisíc metrů, což odpovídá dvěma fotbalovým hřištím.

Foto: BVV

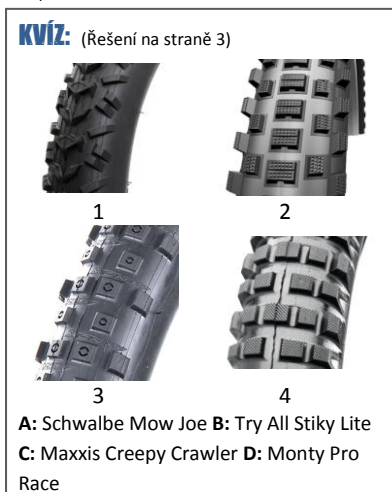

KONEC LEGENDY?

Když jsme zde v minulém čísle představovali značku **Koxx**, nikoho nenapadlo, že 8. října společnost vyhlásí úpadek a jméno, které udávalo budoucnost triálu, se stane minulostí. Dočasně uzavřen je i e-shop K-124.

TÉMA ČÍSLA: PNEUMATIKY

Pneumatika biketrialového kola je hned druhá věc, které si nepoučený divák všimne (tou první je samozřejmě absence sedátka). Malý průměr, velká šířka a hrubý vzorek - to jsou základní znaky. Trialové jezdce ale zajímá také vlastní hmotnost pneumatiky a to, z jaké směsi pryže je vyrobena. Především rodiče pak zajímá i cena. Odpověď na častou otázku "jakou pneumatiku koupit?", kterou dostáváme v klubu od rodičů nových jezdců, tak není vůbec jednoduchá. Podle průměru ráfků se trialová kola dělí na takzvané "dvacítky", někdy také nazývané "malá kola" a "šestadvacítky" neboli "horáky". Aby to ale nebylo tak jednoduché, řekněme hned v úvodu, že existují pneumatiky (neboli pláště) s průměrem nejen 20" (značka " " " znamená jednotku 1 inch alias palec, tedy 25,4mm, v terénní cyklistice se na rozdíl od silniční používá americký systém jednotek), ale i 19", 24", 16".

První biketrialová kola ve druhé polovině 70. let dvacátého století, kdy tento sport vznikl, vycházela svou konstrukcí z kol pro BMX. Ta používají průměr ráfku 20". Důvodem je velikost - malé kolo poskytuje jezdcům více volnosti při trikovém ježdění a skocích. Trialové kolo ale potřebuje mít navíc dobrou trakci (záběr) v terénu, proto jsou jeho pneumatiky opatřeny výrazným vzorkem. S rozvojem specifických trialových technik začali jezdcům čím dál více kromě jízdy využívat skoků a na pneumatiku byl najednou kladen nový požadavek: musela umět tlumit seskoky a fungovat jako odrazová vzduchová pružina při výskocích. Šířka zadní pneumatiky se tak začala zvětšovat. Původní rozměr 20x2.0 (průměr x

šířka) zůstal zachován u předního kola, zadní obutí postupně "ztloustlo" až na 20x2.2 - a dál to nešlo. Při dalším zvětšení šířky se pneumatika již nevešla do zadní vidlice a bylo by nutné prodloužit zadní stavbu kola, jenže to by znamenalo zhoršení geometrie. Konstrukční firma Monty (která dlouho udávala směr ve vývoji biketrialových kol) proto přišli s řešením zmenšit zadní ráfek z 20" na 19". Zadní stavba mohla zůstat krátká a pneumatiky dnes mají šířku 2.5 nebo 2.6 palce. Správné označení by tedy mělo být 19x2.6", setkáváme se ale i s ne úplně korektním 20x2.6".

V devadesátých letech došlo k boomeru horských kol, která používají kola o rozměru 26" (opět se bavíme o průměru ráfku kola). Standardní pláště běžných horáků o rozměru 26x1.95" ale trialistům (nejen jim, stejně na tom jsou vyznavači downhillu a dalších disciplín) nestačily - důvody jsou popsány v předchozím odstavci. I zde zvětšování tloušťky pneumatiky vedlo k tomu, že zadní vidlice byla brzy příliš těsná (podívejte se někdy, jak málo místa mezi vidlicí a pneumatikou u trialové "šestadvacítky" zbývá) a od pneumatiky 26x2.2" byl už jen krok k 25x2.5". Tedy stejný "fígl", zmenšení ráfku o jedno číslo. No a jak je to s těmi ostatními rozměry? Malá dvacetipalcová kola jsou pro nejmladší děti stále příliš velká a tyto dětské modely jsou postaveny na 16" kola. Stejně tak jezdcům, kterým už je 20" málo a 26" moc sáhnou po 24" kole - časté je jeho použití v street-trialu a s touto velikostí má každý samozřejmě spojeného Danny McAskilla a jeho kolo značky Inspired.

Kromě správného rozměru je potřeba věnovat pozornost vzorku a tvrdosti použité směsi. Některé typy sázejí na vzorek v podobě hustých pravidelných kostek (Maxxis), jiné na řídké špunty (Monty Pro Race), další na šípovitý vzorek (Try All). Jisté je jedno: univerzální vzorek neexistuje. Některé drží lépe na sypké hlině, jiné na kamenech. Ojetý vzorek nedrží na ničem a určitě jej vyměňte, povrch je navíc po čase už ztřeřelý. U horských kol výrobci často používají zaklínadlo "samočisticí schopnost", což znamená, že při rychlé jízdě bláto neulpívá ve vzorku, ale odletuje pryč (hlavně

TIPY: Bahno se ze vzorku dostane nejlépe vyklepáním klackem. Nečekejte, až zaschne, uschlé bahno se čistí špatně.

U nejmenších dětí, které zatím neskáčou, je zadní "tlustá" pneumatika zbytečnou zátěží. Vyplatí se nechat zadní kolo přeplést, místo 19" ráfku použít 20" a about na obě kola lehké pláště 20x2.0" nebo dokonce 20x1.85".

I duše, myšlena ta cyklistická, něco váží (150-190 g) a existují také odlehčená provedení "ultralight" (100 g). Kombinace odlehčené pneumatiky, odlehčené duše a zdravě narostlého jezdce ale znamená vysoké riziko proražení na prvním ostřejším kameni.

na jezdcova záda). Trial se však jezdí v malých rychlostech a tak na bahno platí jedině: pořádné kolo po sekci vyklepat klackem. Velký vliv na soudržnost pneumatiky s podkladem (zejména kameny) má pak samotný materiál. Měkčí lépe drží, ale rychleji se opotřebává. Každý biketrialista vám pak potvrdí, že nejlepší je "směs 42a", aniž by však většinou tušili, co se za tímto číselným kódem skrývá - ale to už si nastudujte sami.

Posledními parametry, které je potřeba vzít v úvahu, jsou hmotnost a cena. Jako vždy jsou v nepřímé úměře: čím lehčí pneumatiku si chcete pořídit, tím více za ni zaplatíte. Odlehčení je však vítané, zvláště u široké zadní pneumatiky. Je potřeba si ale uvědomit, že odlehčení bude vždy na úkor trvanlivosti: tenčí bočnice jsou mnohem náchylnější k prodření nebo propíchnutí. Z tabulky na konci textu vyplývá, že nejlevnější varianta je sada Maxxisek, pokud jste ale ochotni zaplatit více než dvojnásobnou cenu za Monty Pro Race, můžete ušetřit půl kilogramu hmotnosti.

Pro dobrý výsledek je důležité správné nahuštění. Neexistuje univerzální hodnota, na jakou má být kolo nahuštěno. Správný tlak záleží na jezdcovi, ale i na charakteru tratě - obecně bývá kolo spíše měkčí. Proto má na závodech téměř každý v batohu pumpičku. Ostré špičaté kameny - vyšší tlak, aby nedošlo k procvaknutí o hranu. Mokré kluzké klády nebo bahno - ufoknout na nižší tlak. Je potřeba hledat a zkoušet.

Přední kolo	Zadní kolo	Hmotnost (př. + z.)	Cena (přední + zadní)
Monty Eagle Claw 20x2.0	Monty Eagle Claw 19x2.6	540 + 999 = 1539 g	530 + 740 Kč, v setu 1199,- Kč
Monty Pro Race 20x2.0	Monty Pro Race 19x2.6	350 + 770 = 1120 g	1250 + 1390 Kč, v setu 2390,- Kč
Maxxis Creepy Crawler 20x2.0	Maxxis Creepy Crawler 19x2.5	680 + 975 = 1655 g	470 + 565 Kč, v setu 999,- Kč
Try All Sticky Lite 20x2.0	Try All Sticky Lite 19x2.5	499 + 890 = 1389 g	1145 + 1250 Kč = 2395,- Kč
Schwalbe Mow Joe 20x2.0	Maxxis Creepy Crawler 19x2.5	380 + 975 = 1355 g	650 + 565 Kč = 1215 Kč

Srovnání hmotnosti a ceny pláště (ceny čerpány z Dressler shopu, shop.dressler.cz, říjen 2013)